# KOMISJONI OTSUS,

## 28. aprill 2009,

## millega antakse luba tomati lükopeen-õlivaigu turuleviimiseks toidu uuendkoostisosana Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 258/97 alusel

*(teatavaks tehtud numbri K(2009) 3036 all)*

**(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)**

(2009/355/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. jaanuari 1997. aasta määrust (EÜ) nr 258/97 uuendtoidu ja toidu uuendkoostisosade kohta, [1] eriti selle artiklit 7,

ning arvestades järgmist:

(1) Äriühing Ottaway & Associates Ltd esitas äriühingu LycoRed poolt 7. septembril 2004 Ühendkuningriigi pädevatele asutustele taotluse tomati lükopeen-õlivaigu turuleviimiseks toidu uuendkoostisosana; Ühendkuningriigi pädev toiduhindamisasutus esitas 30. juunil 2005 esialgse hindamisaruande, milles jõuti järeldusele, et tomati lükopeen-õlivaiku võib kasutada taotluses kavandatud toiduainetes.

(2) Komisjon edastas esialgse hindamisaruande kõikidele liikmesriikidele 9. augustil 2005.

(3) Määruse (EÜ) nr 258/97 artikli 6 lõikega 4 ettenähtud 60päevase ajavahemiku jooksul esitati kooskõlas kõnealuse sättega põhjendatud vastuväited toote turustamise kohta; seepärast konsulteeriti 13. septembril 2006 Euroopa Toiduohutusametiga (EFSA), kes esitas oma arvamuse 24. aprillil 2008.

(4) Kõnealuses arvamuses jõudis EFSA järeldusele, et lükopeeni kasutamine toidu koostisosana kavandatud kasutusviisi puhul ei ole ohtlik; samas leidis EFSA, et kuigi lükopeeni tarbimine jääb tavakasutaja puhul allapoole lubatavast päevasest annusest, võib juhtuda, et mõni lükopeeni kasutaja tarbib seda lubatust rohkem.

(5) EFSA jõudis vahepeal samale järeldusele ka muude taotluste puhul, milles käsitleti lükopeeni muid kasutusviise toidu uuendkoostisosana; seepärast on asjakohane kehtestada loetelu toiduainete kohta, millele lubatakse lisada lükopeeni.

(6) Seepärast on asjakohane koguda andmeid lükopeeni tarbimise kohta mitme aasta jooksul pärast loa andmist, et selle loa läbivaatamise puhul saaks arvesse võtta hilisemaid andmeid lükopeeni ja selle tarbimise ohutuse kohta. Erilist tähelepanu tuleks pöörata andmete kogumisele hommikuhelveste lükopeenisisalduse kohta. Kõnealust, käesoleva otsuse kohast nõuet kohaldatakse siiski toidu uuendkoostisosana kasutatava lükopeeni suhtes, kuid mitte toiduvärvina kasutatava lükopeeni suhtes, mis kuulub nõukogu 21. detsembri 1988 direktiivi 89/107/EMÜ (toiduainetes lubatud lisaaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) [2] reguleerimisalasse.

(7) Teadusliku hindamise alusel on kindlaks tehtud, et tomati lükopeen-õlivaik vastab määruse (EÜ) nr 258/97 artikli 3 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele.

(8) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

[1] EÜT L 43, 14.2.1997, lk 1.

[2] EÜT L 40, 11.2.1989, lk 27.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

I lisas kirjeldatud tomati lükopeen-õlivaiku (edaspidi „toode") tohib viia ühenduse turule toidu uuendkoostisosana ja kasutada II lisas loetletud toiduainetes.

*Artikkel 2*

Nimetus, mis kantakse käesoleva otsusega lubatud toidu uuendkoostisosa sisaldava toiduaine märgisele, on „tomati lükopeen-õlivaik".

*Artikkel 3*

Äriühing LycoRed kehtestab toote turustamise järelevalvekava. Kõnealuse kavaga hõlmatakse III lisas täpsustatud teave toiduainetes kasutatava lükopeeni koguste kohta.

Kogutud teave tehakse komisjonile ja liikmesriikidele kättesaadavaks vastavalt III lisas kehtestatud ajakavale.

Uut teavet ja EFSA aruannet silmas pidades vaadatakse toiduainete koostisosana tomati lükopeen-õlivaigu kasutamise tingimused uuesti läbi hiljemalt 2014. aastal.

*Artikkel 4*

Käesolev otsus on adresseeritud äriühingule LycoRed Ltd., Hebron Rd., Industrial Zone, Beer Sheva 84102, Iisrael.

Brüssel, 28. aprill 2009

*Komisjoni nimel*

*komisjoni liige*

Androulla VASSILIOU

*I LISA*

**Tomati lükopeen-õlivaigu tehnilised nõuded**

KIRJELDUS

Tomati lükopeen-õlivaiku saadakse valminud tomati (*Lycopersicon esculentum*) solventekstraktsioonil ja seejärel solvendi eemaldamisel. See kujutab endast punast kuni tumepruuni viskoosset selget vedelikku.

KOOSTIS

| | |
|---|---|
| Lükopeeni üldsisaldus | 5–15 % |
| sellest *trans*-lükopeen | 90–95 % |
| Karotenoidide üldsisaldus (lükopeenile ümberarvutatult) | 6,5–16,5 % |
| Muud karotenoidid | 1,75 % |
| (Fütoeen/fütoflueen/β-karoteen) | (0,5–0,75/0,4–0,65/0,2–0,35 %) |
| Tokoferoolide üldsisaldus | 1,5–3,0 % |
| Seebistumatud ained | 13–20 % |
| Rasvhapete üldsisaldus | 60–75 % |
| Vesi (Karl Fischeri meetodi järgi) | mitte üle 0,5 % |

*II LISA*

**Loetelu toideainete kohta, millele võib lisada tomati lükopeen-õlivaiku**

| Toidukategooria | Lükopeeni suurim lubatud sisaldus |
|---|---|
| Puuvilja- või köögiviljamahlal põhinevad joogid (sealhulgas kontsentraadid) | 2,5 mg/100 g |
| Joogid, mis on ette nähtud eelkõige sportlastele intensiivsest lihaste tööst tingitud energiakao korvamiseks | 2,5 mg/100 g |
| Kehakaalu vähendamiseks ettenähtud madala energiasisaldusega dieetides kasutatavad toidud | 8 mg söögikorra asendaja kohta |
| Hommikuhelbed | 5 mg/100 g |
| Rasvad ja kastmed | 10 mg/100 g |
| Muud supid kui tomatisupid | 1 mg/100 g |
| Leib (sealhulgas näkileib) | 3 mg/100 g |
| Meditsiinilise eriotstarbega dieettoidud | Kooskõlas konkreetsete toitumisnõuetega |

*III LISA*

**Tomati lükopeen-õlivaigu järelevalve pärast selle turuleviimist**

KOGUTAV TEAVE

Tomati lükopeen-õlivaigu kogused, lükopeenile ümberarvutatuna, mis äriühing LycoRed on üle andnud oma tarbijatele Euroopa Liidu turule viimiseks ettenähtud valmistoiduainete tootmise eesmärgil.

Andmebaasiotsingute tulemused lükopeenilisandiga toiduainete kasutuselevõtmise kohta, samuti teatatakse kasutuselevõetud toiduaine lükopeenisisaldus ja portsjoni suurus igas liikmesriigis.

TEABE ESITAMINE

Eespool kirjeldatud teave esitatakse igal aastal Euroopa Komisjonile aastate 2009–2012 kohta. Esimene kord esitatakse teave 31. oktoobril 2010 aruandeperioodi 1. juulist 2009 kuni 30. juunini 2010 kohta ja seejärel kahel järgmisel aastal samasuguste aastaste aruandeperioodide kohta.

TÄIENDAV TEAVE

Äriühing LycoRed peaks esitama sama teabe toiduvärvina või toidulisandite koostisosana kasutatava lükopeeni tarbitud koguste kohta, kui see on asjakohane ja kui selline teave on äriühingule kättesaadav.

Kui see on võimalik, esitab äriühing LycoRed uue teadusliku teabe, et lükopeeni ohutu tarbimise piirmäär uuesti läbi vaadataks.

TARBITUD LÜKOPEENIKOGUSTE HINDAMINE

Eespool kirjeldatud kogutud ja esitatud teabe põhjal viib äriühing LycoRed läbi ajakohastatud hindamise lükopeeni tarbimise kohta.

LÄBIVAATAMINE

Komisjon konsulteerib EFSAga aastal 2013, et tootja esitatud teave läbi vaadata.